

задунавското българско княжество прѣзъ Ираклиевото царуване и понапрѣдъ, та за туй търсилъ аваритѣ въ Азия, а Кубратовата държава „по брѣговетѣ на Меотия и Кофиса“, въпрѣки изричното свидѣтелство на домашния ни источникъ за сѣществуванието на задунавското княжество.

Тогавъ още е било въ интереса на византийската политика, да се подигне задунавска България, която като приятелска ней страна да прѣчи на аваритѣ задъ гърба имъ, които прѣзъ туй врѣме сж били страшенъ бичъ за византийската империя. Постѣпката на Хераклия по отношение аваритѣ била е аналогична и спрямо другъ върлъ неприятель, перситѣ, ако не и обратно, Той успѣлъ посредствомъ приятелството и помощта на турцитѣ да съсипе Персия. Въ таквъ случай не трѣбва ли да се смѣта повдиганieto на задунавското ни княжество като плодъ на византийската дипломация? Кубратъ, израснатъ и възпитанъ въ Цариградъ, не по прѣдначертанъ ли планъ на византийскитѣ дипломати прѣмахналъ аварското иго, за което говори патриарха Никифиръ? Между туй подиръ смъртта на Хераклия I намираме Курга или Кобрата доста мощенъ господаръ; той споредъ Иоанна Никиу, намѣсва се даже въ вѣтрѣшнитѣ работи на Византия и, ако да не притежаваме направо извѣстия за нѣкакви си търговски сношения между империята и българитѣ, нъ все пакъ можемъ да допуснемъ сѣществуванието на такива, толкозъ повече, че тѣ сж могли да ставатъ твърдѣ лесно по западнитѣ брѣгове на Черното море, а по сухо раздѣлялъ границитѣ имъ само Дунава. При това тогавъ още задунавска България, какго видѣхме, се намирала въ свършено близки и приятелски отношения къмъ Византия и нейния държавенъ глава билъ християнинъ и доста високо просвѣтенъ. Като наследникъ на Курта, въ списѣка на българскитѣ князе, се явява Безмѣръ отъ рода на *Доуло*, както и двамата му прѣдшественници. Отъ чуждитѣ писатели за него нищо не знаемъ, нъ въ домашния источникъ ни се расправя слѣдното; *Сии е князъ дръжаше княжение обону страню Дуная*. Значи тукъ намираме споменъ за българското княжество и князетѣ му отъ татъкъ Дунава. Това домашно извѣстие хармонира съ горнитѣ свѣдѣния на византийскитѣ писатели. Приемникътъ му е Исперихъ по нашия домашенъ изворъ: *И потомъ приде на страню Дуная Исперих князъ . . . род емоу Доуло*.